

Regeringens proposition

2007/08:134

Det nya statliga lantmäteriet

Prop.
2007/08:134

Regeringen överlämnar denna proposition till riksdagen.

Stockholm den 3 april 2008

Maud Olofsson

Andreas Carlgren
(Miljödepartementet)

Propositionens huvudsakliga innehåll

I propositionen föreslås de lagändringar som behövs med anledning av att de statliga lantmäterimyndigheterna i länen och Lantmäteriverket samordnas till en statlig lantmäterimyndighet. Lagändringarna föreslås träda i kraft den 1 september 2008.

I propositionen föreslås också att riksdagen godkänner att Kartförlaget, Kartcentrum och Kartbutiken vid den statliga lantmäterimyndigheten säljs.

1	Förslag till riksdagsbeslut.....	3
2	Lagtext.....	4
2.1	Förslag till lag om ändring i miljöbalken.....	4
2.2	Förslag till lag om ändring i jordabalken.....	5
2.3	Förslag till lag om ändring i utsökningsbalken.....	7
2.4	Förslag till lag om ändring i fastighetsbildningslagen (1970:988).....	10
2.5	Förslag till lag om ändring i lagen (1973:1150) om förvaltning av samfälligheter.....	12
2.6	Förslag till lag om ändring i lagen (1979:217) om allmän folk- och bostadsräkning år 1980.....	15
2.7	Förslag till lag om ändring i fastighetstaxeringslagen (1979:1152).....	16
2.8	Förslag till lag om ändring i sekretesslagen (1980:100) ..	18
2.9	Förslag till lag om ändring i lagen (1984:531) om 1985 års folk- och bostadsräkning.....	19
2.10	Förslag till lag om ändring i lagen (1989:329) om en folk- och bostadsräkning år 1990.....	20
2.11	Förslag till lag om ändring i lagen (1994:448) om pantbrevsregister.....	21
2.12	Förslag till lag om ändring i lagen (1995:1393) om kommunal lantmäterimyndighet.....	26
2.13	Förslag till lag om upphävande av lagen (1995:1395) om ny beteckning på Statens lantmäteriverk och Centralnämnden för fastighetsdata.....	28
2.14	Förslag till lag om upphävande av lagen (1995:1396) om ny beteckning på fastighetsbildningsmyndighet, fastighetsregistermyndighet och överlantmäterimyndighet.....	29
2.15	Förslag till lag om ändring i lagen (1999:292) om avveckling av stadgad åborätt och landgille.....	30
2.16	Förslag till lag om ändring i lagen (2000:224) om fastighetsregister.....	31
2.17	Förslag till lag om ändring i lagen (2006:378) om lägenhetsregister.....	32
3	Ärendet och dess beredning.....	33
4	Lagändringar med anledning av det nya statliga lantmäteriet.....	33
5	Avyttring av uppdragsverksamhet.....	35
6	Författningskommentar.....	35
Bilaga 1	Utredningens lagförslag.....	38
Bilaga 2	Förteckning över remissinstanserna.....	39
Utdrag ur protokoll vid regeringssammanträde den 3 april 2008.....		40
Rättsdatablad.....		41

1 Förslag till riksdagsbeslut

Regeringen föreslår att riksdagen

dels antar regeringens förslag till

1. lag om ändring i miljöbalken,
2. lag om ändring i jordabalken,
3. lag om ändring i utsökningsbalken,
4. lag om ändring i fastighetsbildningslagen (1970:988),
5. lag om ändring i lagen (1973:1150) om förvaltning av samfälligheter,
6. lag om ändring i lagen (1979:217) om allmän folk- och bostadsräkning år 1980,
7. lag om ändring i fastighetstaxeringslagen (1979:1152),
8. lag om ändring i sekretesslagen (1980:100),
9. lag om ändring i lagen (1984:531) om 1985 års folk- och bostadsräkning,
10. lag om ändring i lagen (1989:329) om en folk- och bostadsräkning år 1990,
11. lag om ändring i lagen (1994:448) om pantbrevsregister,
12. lag om ändring i lagen (1995:1393) om kommunal lantmäterimyndighet,
13. lag om upphävande av lagen (1995:1395) om ny beteckning på Statens lantmäteriverk och Centralnämnden för fastighetsdata,
14. lag om upphävande av lagen (1995:1396) om ny beteckning på fastighetsbildningsmyndighet, fastighetsregistermyndighet och överlantmäterimyndighet,
15. lag om ändring i lagen (1999:292) om avveckling av stadgad åbo rätt och landgille,
16. lag om ändring i lagen (2000:224) om fastighetsregister,
17. lag om ändring i lagen (2006:378) om lägenhetsregister,
dels godkänner
18. att Kartförlaget, Kartcentrum och Kartbutiken vid den statliga lantmäterimyndigheten säljs.

2 Lagtext

2.1 Förslag till lag om ändring i miljöbalken

Härigenom föreskrivs att i 20 kap. 2 § miljöbalken¹ ordet ”fastighetsbildningsmyndighet” ska bytas ut mot ”lantmäterimyndighet”.

Denna lag träder i kraft den 1 september 2008.

¹ Senaste lydelse av 20 kap. 2 § 2006:673.

2.2 Förslag till lag om ändring i jordabalken

Härigenom föreskrivs att 19 kap. 3 och 37 §§ samt 22 kap. 5 a § jordabalken¹ ska ha följande lydelse.

Lydelse enligt prop. 2007/08:54 *Föreslagen lydelse*

19 kap.

3 §²

Inskrivningsärenden ska handläggas av en för landet gemensam inskrivningsmyndighet, om inte regeringen med stöd av 27 § har bestämt något annat. *Lantmäteriverket* ska vara inskrivningsmyndighet. Verksamheten ska bedrivas vid inskrivningskontor. Regeringen meddelar föreskrifter om myndighetens inskrivningskontor och deras verksamhetsområden.

Inskrivningsärenden ska handläggas av en för landet gemensam inskrivningsmyndighet, om inte regeringen med stöd av 27 § har bestämt något annat. *Den statliga lantmäterimyndigheten* ska vara inskrivningsmyndighet. Verksamheten ska bedrivas vid inskrivningskontor. Regeringen meddelar föreskrifter om myndighetens inskrivningskontor och deras verksamhetsområden.

37 §³

Rätt till ersättning av staten har den som lider skada på grund av ett tekniskt fel i fastighetsregistrets inskrivningsdel eller i en anordning som är ansluten till registrets inskrivningsdel hos *Lantmäteriverket*, en lantmäterimyndighet eller en myndighet som avses i 4 kap. 34 a § fastighetsbildningslagen (1970:988).

Ersättningen *skall* efter skälighet sättas ned eller helt falla bort om den skadelidande har medverkat till skadan genom att utan skälig anledning låta bli att vidta åtgärder för att bevara sin rätt eller om den skadelidande på något annat sätt har medverkat till skadan genom eget vållande.

Rätt till ersättning av staten har den som lider skada på grund av ett tekniskt fel i fastighetsregistrets inskrivningsdel eller i en anordning som är ansluten till registrets inskrivningsdel hos *den statliga lantmäterimyndigheten*, en *kommunal* lantmäterimyndighet eller en myndighet som avses i 4 kap. 34 a § fastighetsbildningslagen (1970:988).

Ersättningen *ska* efter skälighet sättas ned eller helt falla bort om den skadelidande har medverkat till skadan genom att utan skälig anledning låta bli att vidta åtgärder för att bevara sin rätt eller om den skadelidande på något annat sätt har medverkat till skadan genom eget vållande.

¹ Balken omtryckt 1971:1209.

² Senaste lydelse 2000:226.

³ Senaste lydelse 2000:226.

*Nuvarande lydelse**Föreslagen lydelse***22 kap.**5 a §⁴

När en inteckning har beviljats, *skall* ett pantbrev utfärdas på grundval av inteckningen. Skriftliga pantbrev utfärdas av inskrivningsmyndigheten, om inte annat följer av lagen (1994:448) om pantbrevsregister. Datapantbrev utfärdas av *Lantmäteriverket*.

När en inteckning har beviljats, *ska* ett pantbrev utfärdas på grundval av inteckningen. Skriftliga pantbrev utfärdas av inskrivningsmyndigheten, om inte annat följer av lagen (1994:448) om pantbrevsregister. Datapantbrev utfärdas av *den statliga lantmäterimyndigheten*.

Om ett datapantbrev utfärdas i stället för ett tidigare utfärdat skriftligt pantbrev, förlorar det skriftliga pantbrevet sin giltighet. Utfärdas ett skriftligt pantbrev i stället för ett tidigare utfärdat datapantbrev, förlorar datapantbrevet sin giltighet.

Det finns särskilda bestämmelser om skyldighet för inskrivningsmyndigheten att utfärda nytt pantbrev eller vilandebevis i stället för dödad sådan handling samt att i visst fall bevilja inteckning och utfärda pantbrev när ersättning på grund av brandförsäkringsavtal tillfallit borgenär som har panträtt för sin fordran.

Denna lag träder i kraft den 1 september 2008.

⁴ Senaste lydelse 1995:1397.

2.3 Förslag till lag om ändring i utsökningsbalken

Härigenom föreskrivs att 6 kap. 2 och 7 §§ samt 12 kap. 5 § utsökningsbalken ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

6 kap.

2 §¹

Pengar samt löpande skuldebrev och annan handling, vars *företeende* utgör villkor för rätt att kräva betalning eller *påkalla fullgörande* av annan förpliktelse, *skall tagas* i förvar.

Utmäts pantbrev i skepp eller fastighet eller skuldebrev som är in-tecknat i luftfartyg eller reservdelar till luftfartyg hos den in-tecknade egendomens ägare, *skall* pantbrevet eller in-teckningshandlingen tas i förvar. Om beslutet om utmätning av pantbrev avser ett data-pantbrev, *skall kronofogdemyndig-heten* begära att *Lantmäteriverket* beslutar att sådana registreringsåtgärder som anges i 7–8 §§ lagen (1994:448) om pantbrevsregister inte får vidtas eller att *verket* utfärdar ett skriftligt pantbrev enligt 8 § nämnda lag.

Kan det *antagas* att handling som avses i första eller andra stycket undanhålls eller har förkommit, *skall* i stället sekundogäldenären eller annan förpliktad meddelas förbud att fullgöra sin förpliktelse till annan än *kronofogdemyndig-heten* eller den som myndigheten anvisar.

Utmätning av en rättighet som är registrerad enligt lagen (1998:1479) om kontoföring av finansiella in-

Pengar samt löpande skuldebrev och annan handling, vars *uppvisande* utgör villkor för rätt att kräva betalning eller *begära att någon* annan förpliktelse *fullgörs, ska tas* i förvar.

Utmäts pantbrev i skepp eller fastighet eller skuldebrev som är in-tecknat i luftfartyg eller reservdelar till luftfartyg hos den in-tecknade egendomens ägare, *ska* pantbrevet eller in-teckningshandlingen tas i förvar. Om beslutet om utmätning av pantbrev avser ett data-pantbrev, *ska Kronofogdemyndig-heten* begära att *den statliga lant-mäterimyndigheten* beslutar att sådana registreringsåtgärder som anges i 7–8 §§ lagen (1994:448) om pantbrevsregister inte får vidtas eller att *den statliga lantmäterimyndigheten* utfärdar ett skriftligt pantbrev enligt 8 § nämnda lag.

Om det *kan antas* att en sådan handling som avses i första eller andra stycket undanhålls eller har förkommit, *ska* i stället sekundogäldenären eller annan förpliktad meddelas förbud att fullgöra sin förpliktelse till annan än *Kronofogdemyndigheten* eller den som myndigheten anvisar.

Utmätning av en rättighet som är registrerad enligt lagen (1998:1479) om kontoföring av finansiella in-

¹ Senaste lydelse 2004:1202.

strument *skall* säkerställas genom registrering av utmätningen enligt den lagen. Utmäts en rättighet som förvaltas enligt 3 kap. i nämnda lag *skall* säkerställandet i stället ske genom underrättelse till förvaltaren om utmätningen. Detsamma gäller om utmätningen avser en panträtt i en rättighet som förvaltas enligt det kapitlet.

Utmätning av ett elcertifikat eller en rättighet som är registrerad enligt lagen (2003:113) om elcertifikat *skall* säkerställas genom registrering av utmätningen enligt den lagen. Detsamma gäller vid utmätning av en utsläppsrätt eller en rättighet som är registrerad enligt lagen (2004:1199) om handel med utsläppsrätter.

strument *ska* säkerställas genom registrering av utmätningen enligt den lagen. Utmäts en rättighet som förvaltas enligt 3 kap. nämnda lag, *ska* säkerställandet i stället ske genom underrättelse till förvaltaren om utmätningen. Detsamma gäller om utmätningen avser en panträtt i en rättighet som förvaltas enligt det kapitlet.

Utmätning av ett elcertifikat eller en rättighet som är registrerad enligt lagen (2003:113) om elcertifikat *ska* säkerställas genom registrering av utmätningen enligt den lagen. Detsamma gäller vid utmätning av en utsläppsrätt eller en rättighet som är registrerad enligt lagen (2004:1199) om handel med utsläppsrätter.

7 §²

Egendom som är i tredje mans besittning får tas i förvar, förseglas eller märkas, när en sådan åtgärd föreskrivs i 2–5 §§. Om ett beslut om utmätning av pantbrev avser ett datapantbrev och tredje man är registrerad som pantbrevshavare, får *kronofogdemyndigheten* begära att *Lantmäteriverket* beslutar att sådana registreringsåtgärder som anges i 7–8 §§ lagen (1994:448) om pantbrevsregister inte får vidtas.

I fråga om pantbrev och andra inteckningshandlingar som är belånade tillämpas bestämmelserna i första stycket endast om det finns särskilda skäl. Om egendomen inte tas i förvar eller ett sådant beslut som avses i första stycket andra meningen inte meddelas, *skall* i stället förbud meddelas innehavaren att utan *kronofogdemyndighe-*

Egendom som är i tredje mans besittning får tas i förvar, förseglas eller märkas, när en sådan åtgärd föreskrivs i 2–5 §§. Om ett beslut om utmätning av pantbrev avser ett datapantbrev och tredje man är registrerad som pantbrevshavare, får *Kronofogdemyndigheten* begära att *den statliga lantmäterimyndigheten* beslutar att sådana registreringsåtgärder som anges i 7–8 §§ lagen (1994:448) om pantbrevsregister inte får vidtas.

I fråga om pantbrev och andra inteckningshandlingar som är belånade tillämpas bestämmelserna i första stycket endast om det finns särskilda skäl. Om egendomen inte tas i förvar eller ett sådant beslut som avses i första stycket andra meningen inte meddelas, *ska* i stället förbud meddelas innehavaren att utan *Kronofogdemyndighe-*

² Senaste lydelse 2003:258.

tens tillstånd lämna ut egendomen eller vidta någon annan åtgärd med den till skada för sökanden.

Om tredje man har handpanträtt eller retentionsrätt i egendom som tas i förvar, innehar *kronofogdemyndigheten* egendomen för *hans* räkning.

tens tillstånd lämna ut egendomen eller vidta någon annan åtgärd med den till skada för sökanden.

Om tredje man har handpanträtt eller retentionsrätt i egendom som tas i förvar, innehar *Kronofogdemyndigheten* egendomen för *tredje mannens* räkning.

12 kap.

5 §³

Pantbrev som gäller i fastigheten och *ej* är belånat får *tagas* i förvar av *kronofogdemyndigheten*. Sedan pantbrevet har tagits i förvar, får det *ej* pantförskrivas utan myndighetens tillstånd.

I fråga om datapantbrev *skall kronofogdemyndigheten* i stället begära att *Lantmäteriverket* beslutar om att sådana registreringsåtgärder som anges i 7–8 §§ lagen (1994:448) om pantbrevsregister inte får vidtas. När ett sådant beslut har meddelats, får pantbrevet inte användas för pantsättning utan *kronofogdemyndighetens* tillstånd.

Pantbrev som gäller i fastigheten och *inte* är belånat får *tas* i förvar av *Kronofogdemyndigheten*. Sedan pantbrevet har tagits i förvar, får det *inte* pantförskrivas utan myndighetens tillstånd.

I fråga om datapantbrev *ska Kronofogdemyndigheten* i stället begära att *den statliga lantmäterimyndigheten* beslutar om att sådana registreringsåtgärder som anges i 7–8 §§ lagen (1994:448) om pantbrevsregister inte får vidtas. När ett sådant beslut har meddelats, får pantbrevet inte användas för pantsättning utan *Kronofogdemyndighetens* tillstånd.

Denna lag träder i kraft den 1 september 2008.

³ Senaste lydelse 2003:258.

2.4 Förslag till lag om ändring i fastighetsbildningslagen (1970:988)

Härigenom föreskrivs att 4 kap. 7 a och 34 a §§ samt 19 kap. 5 § fastighetsbildningslagen (1970:988)¹ ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

4 kap.

7 a §²

Om en kommun är sakägare vid en förrättning som handläggs av en kommunal lantmäterimyndighet får kommunen eller en annan sakägare begära att förrättningen i stället *skall* handläggas av lantmäterimyndigheten i länet.

En sådan begäran *skall* göras hos förrättningslantmätaren innan förrättningen avslutats. Förrättningen *skall* då avbrytas och ärendet överlämnas till lantmäterimyndigheten i länet.

Bestämmelserna i denna paragraf omfattar inte förrättningar som grundas på avtal om köp, byte eller gåva enligt 4 kap. jordabalken.

Om en kommun är sakägare vid en förrättning som handläggs av en kommunal lantmäterimyndighet, får kommunen eller en annan sakägare begära att förrättningen i stället *ska* handläggas av *den statliga* lantmäterimyndigheten.

En sådan begäran *ska* göras hos förrättningslantmätaren innan förrättningen *har* avslutats. Förrättningen *ska* då avbrytas och ärendet överlämnas till *den statliga* lantmäterimyndigheten.

34 a §³

Lantmäterimyndigheten i länet får uppdra åt en annan *statlig eller kommunal* myndighet med kompetens inom lantmäteriområdet att utföra åtgärder enligt 4 kap. 25 § första stycket, 27 och 28 §§.

Den statliga lantmäterimyndigheten får uppdra åt en annan myndighet med kompetens inom lantmäteriområdet att utföra åtgärder enligt 4 kap. 25 § första stycket, 27 och 28 §§.

¹ Lagen omtryckt 1992:1212.

² Senaste lydelse 1995:1394.

³ Senaste lydelse 1995:1394.

19 kap.5 §⁴

Rätt till ersättning av staten har den som lider skada på grund av ett tekniskt fel i fastighetsregistrets allmänna del eller i en anordning som är ansluten till registret hos *Lantmäteriverket*, en lantmäterimyndighet eller en myndighet som avses i 4 kap. 34 a §.

Rätt till ersättning av staten har den som lider skada på grund av ett tekniskt fel i fastighetsregistrets allmänna del eller i en anordning som är ansluten till registret hos *den statliga lantmäterimyndigheten*, en *kommunal* lantmäterimyndighet eller en myndighet som avses i 4 kap. 34 a §.

Ersättningen ska efter skälighet sättas ned eller helt falla bort, om den skadelidande har medverkat till skadan genom att utan skälig anledning låta bli att vidta åtgärder för att bevara sin rätt eller om den skadelidande på något annat sätt har medverkat till skadan genom eget vållande.

En ägare eller rättighetshavare som drabbas av skada till följd av ett beslut om rättelse enligt 4 § tredje stycket har rätt till ersättning av staten. Ersättning lämnas dock inte, om den skadelidande med hänsyn till felets art eller andra omständigheter hade bort inse att fel förekommit.

I fråga om ersättning som avses i denna paragraf *äger* 18 kap. 5 och 7 §§ jordabalken *motsvarande tillämpning*.

I fråga om ersättning som avses i denna paragraf *tillämpas* 18 kap. 5 och 7 §§ jordabalken *på motsvarande sätt*.

Denna lag träder i kraft den 1 september 2008.

⁴ Senaste lydelse 2000:233.

2.5 Förslag till lag om ändring i lagen (1973:1150) om förvaltning av samfälligheter

Häri genom föreskrivs att 25, 29 och 66 §§ lagen (1973:1150) om förvaltning av samfälligheter ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

25 §¹

En samfällighetsförening registreras hos den statliga lantmäterimyndigheten *i det län där föreningens styrelse enligt stadgarna har sitt säte.*

Hos *varje statlig* lantmäterimyndighet *skall* föras samfällighetsföreningsregister för införing av de uppgifter som enligt denna lag eller någon annan författning *skall* anmälas för registrering eller annars *intagas* i registret. I fråga om registrering i samfällighetsföreningsregistret gäller 15 kap. 4 § första–tredje styckena lagen (1987:667) om ekonomiska föreningar. *Därvid skall hänvisningen i paragrafens tredje stycke gälla klandertalan som avses i 23 § första stycket och 53 § andra stycket denna lag. Ett beslut om sådan ändring av stadgarna att styrelsens säte skall flyttas från ett län till ett annat får dock inte registreras, om samfällighetsföreningens firma på grund av bestämmelserna i 29 § första stycket andra meningen denna lag inte får föras in i det senare länets samfällighetsföreningsregister.*

En samfällighetsförening registreras hos den statliga lantmäterimyndigheten.

Hos *den statliga* lantmäterimyndigheten *ska det* föras ett samfällighetsföreningsregister för införing av de uppgifter som enligt denna lag eller någon annan författning *ska* anmälas för registrering eller annars *tas in* i registret. *I registret ska uppgifterna föras separat för varje län. Uppgifter om en samfällighetsförening ska föras i den del av registret som avser det län där föreningens styrelse enligt stadgarna har sitt säte.* I fråga om registrering i samfällighetsföreningsregistret gäller 15 kap. 4 § första–tredje styckena lagen (1987:667) om ekonomiska föreningar. *Hänvisningen i den paragrafens tredje stycke ska gälla klandertalan som avses i 23 § första stycket och 53 § andra stycket denna lag. Ett beslut om en sådan ändring av stadgarna att styrelsens säte ska flyttas från ett län till ett annat får dock inte registreras, om samfällighetsföreningens firma på grund av bestämmelsen i 29 § första stycket andra meningen denna lag inte får föras in i den delen av samfällighetsföreningsregistret.*

Närmare bestämmelser om samfällighetsföreningsregistret och om avgifter för registrering meddelas av regeringen.

¹ Senaste lydelse 1995:1406.

29 §²

Samfällighetsförenings firma *skall* innehålla ordet samfällighetsförening. Firman *skall* tydligt skilja sig från andra *hos den statliga lantmäterimyndigheten* registrerade ännu bestående samfällighetsföreningsfirmor. För registrering av samfällighetsförenings firma gäller i övrigt *vad som föreskrives* i firmalagen (1974:156).

Annan än samfällighetsförening får *ej* i sin firma använda ordet samfällighetsförening. Den som bryter mot *vad* som nu sagts *dömes* till böter.

En samfällighetsförenings firma *ska* innehålla ordet samfällighetsförening. Firman *ska* tydligt skilja sig från andra registrerade ännu bestående samfällighetsföreningsfirmor *i samma län*. För registrering av *en* samfällighetsförenings firma gäller i övrigt *bestämmelserna* i firmalagen (1974:156).

Någon annan än *en* samfällighetsförening får *inte* använda ordet samfällighetsförening i sin firma. Den som bryter mot *det* som nu sagts *döms* till böter.

66 §³

Ärenden som enligt denna lag *skall* prövas av en lantmäterimyndighet tas, med det undantag som *föreskrivs* i 25 §, upp av den lantmäterimyndighet inom vars verksamhetsområde samfälligheten är belägen. *Är* samfälligheten belägen inom flera lantmäterimyndigheters verksamhetsområden, prövas ärendet av den statliga *lantmäterimyndighet inom vars verksamhetsområde huvuddelen av samfälligheten är belägen*. Detsamma gäller om ärendet rör flera samfälligheter som är belägna inom skilda lantmäterimyndigheters verksamhetsområden.

Mål eller ärende, som enligt denna lag *skall* prövas av fastighetsdomstol, *upptages* av den fastighetsdomstol inom vars område samfälligheten är belägen. *Ligger* samfälligheten under flera fastighetsdomstolar, *upptages* talan av

Ärenden som enligt denna lag *ska* prövas av en lantmäterimyndighet tas, med det undantag som *anges* i 25 §, upp av den lantmäterimyndighet inom vars verksamhetsområde samfälligheten är belägen. *Om* samfälligheten *är* belägen inom flera lantmäterimyndigheters verksamhetsområden, prövas ärendet av den statliga *lantmäterimyndigheten*. Detsamma gäller om ärendet rör flera samfälligheter som är belägna inom skilda lantmäterimyndigheters verksamhetsområden.

Ett mål eller ärende som enligt denna lag *ska* prövas av fastighetsdomstol *tas upp* av den fastighetsdomstol inom vars område samfälligheten är belägen. *Om* samfälligheten *ligger* under flera fastighetsdomstolar, *tas* talan *upp* av den

² Senaste lydelse 1995:1406.

³ Senaste lydelse 1998:379.

den domstol under vilken huvuddelen ligger. Detsamma gäller om målet eller ärendet rör flera samfälligheter som ligger under skilda fastighetsdomstolar.

domstol under vilken huvuddelen ligger. Detsamma gäller om målet eller ärendet rör flera samfälligheter som ligger under skilda fastighetsdomstolar.

Denna lag träder i kraft den 1 september 2008.

2.6 Förslag till lag om ändring i lagen (1979:217) om
allmän folk- och bostadsräkning år 1980

Härigenom föreskrivs att i 6 § lagen (1979:217) om allmän folk- och bostadsräkning år 1980 orden ”centralnämnden för fastighetsdata” ska bytas ut mot ”den statliga lantmäterimyndigheten”.

Denna lag träder i kraft den 1 september 2008.

2.7 Förslag till lag om ändring i fastighetstaxeringslagen (1979:1152)

Härigenom föreskrivs att 19 kap. 3 och 5 §§ fastighetstaxeringslagen (1979:1152) ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

19 kap.

3 §¹

Lantmäteriverket och Skatteverket skall undersöka vilka riktvärde- tabeller för småhus som inte ingår i lantbruksenhet, som med hänsyn till rådande prisläge bör användas inom olika delar av ett län. Förslag härom skall upprättas. Undersökningen skall även omfatta upprättande av förslag till riktvärdekartor för tomtmark som inte ingår i lantbruksenhet inom länet.

Lantmäteriverket och Skatteverket skall vidare pröva att en tillämpning av förslag till föreskrifter enligt 1 § andra och tredje styckena leder till taxeringsvärden som svarar mot taxeringsvärdenivå enligt 5 kap. 2 § (provvärdering). Motsvarande prövning görs av förslag till riktvärdekartor för tomtmark och riktvärde- tabeller för småhus enligt första stycket.

Provvärdering skall göras för varje värdeområde och omfatta det antal överlåtelse- objekt inom området (provvärderingsobjekt) som bedöms nödvändigt med hänsyn till områdets karaktär. Om antalet provvärderingsobjekt är för få eller saknas inom ett värdeområde, får provvärdering göras för en grupp av värdeområden som då tillsammans bildar ett provvärderingsområde.

Den statliga lantmäterimyndigheten och Skatteverket ska undersöka och upprätta förslag till

1. vilka riktvärdestabeller för småhus som inte ingår i lantbruksenhet, som med hänsyn till rådande prisläge bör användas inom olika delar av ett län, och

2. riktvärdeskartor för tomtmark som inte ingår i lantbruksenhet inom länet.

Den statliga lantmäterimyndigheten och Skatteverket ska vidare pröva att en tillämpning av förslag till föreskrifter enligt 1 § andra och tredje styckena leder till taxeringsvärden som svarar mot taxeringsvärdenivå enligt 5 kap. 2 § (provvärdering). Motsvarande prövning görs av förslag till riktvärdekartor för tomtmark och riktvärde- tabeller för småhus enligt första stycket.

Provvärdering ska göras för varje värdeområde och omfatta det antal överlåtelse- objekt inom området (provvärderingsobjekt) som bedöms nödvändigt med hänsyn till områdets karaktär. Om antalet provvärderingsobjekt är för få eller saknas inom ett värdeområde, får provvärdering göras för en grupp av värdeområden som då tillsammans bildar ett provvärderingsområde.

¹ Senaste lydelse 2003:650.

Regeringen eller myndighet som regeringen bestämmer *beslutar* närmare föreskrifter om indelningen i provvärderingsområden. Ett sådant beslut får inte överklagas.

Regeringen eller *den* myndighet som regeringen bestämmer *meddelar* närmare föreskrifter om indelningen i provvärderingsområden. Ett sådant beslut får inte överklagas.

5 §²

Skatteverket *skall*, i samråd med *Lantmäteriverket* senast den 1 juni året före det år då allmän fastighetstaxering därom äger rum upprätta förslag till riktvärdekartor för tomtmark som inte ingår i lantbruksenhet och riktvärdetabeller för småhus som inte ingår i lantbruksenhet. På samma gång *skall* det föreslås ändringar som behövs i de förslag till föreskrifter som avses i 1 § andra–fjärde styckena.

Referensgrupp *skall* under arbetets gång *beredas* möjlighet att lämna synpunkter.

Skatteverket *ska*, i samråd med *den statliga lantmäterimyndigheten* senast den 1 juni året före det år då allmän fastighetstaxering därom äger rum, upprätta förslag till riktvärdekartor för tomtmark som inte ingår i lantbruksenhet och riktvärdetabeller för småhus som inte ingår i lantbruksenhet. På samma gång *ska* det föreslås ändringar som behövs i de förslag till föreskrifter som avses i 1 § andra–fjärde styckena.

En referensgrupp *ska* under arbetets gång *ges* möjlighet att lämna synpunkter.

Denna lag träder i kraft den 1 september 2008.

² Senaste lydelse 2003:650.

2.8 Förslag till lag om ändring i sekretesslagen (1980:100)

Härigenom föreskrivs att 2 kap. 2 § sekretesslagen (1980:100)¹ ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

2 kap.

2 §²

Secretess gäller för uppgift som angår verksamhet för att försvara landet eller planläggning eller annan förberedelse av sådan verksamhet eller som i övrigt rör totalförsvaret, om det kan antas att det skadar landets försvar eller på annat sätt vållar fara för rikets säkerhet om uppgiften röjs. I mål eller ärende enligt särskild lag om försvarsuppfinningar gäller dock sekretess för uppgift om sådana uppfinningar enligt föreskrifter i den lagen.

I fråga om uppgift i allmän handling gäller sekretessen i högst fyrtio år. Om särskilda skäl föranleder det, får dock regeringen föreskriva att sekretessen *skall* gälla under längre tid.

Begäran att få ta del av handling som har upprättats av *Lantmäteriverket* eller Sjöfartsverket och som innehåller kart- eller flygbildmaterial av betydelse för totalförsvaret eller uppgift ur *verkets* geodetiska arkiv *skall*, vid tillämpningen av denna paragraf, prövas av *det verk* som har upprättat handlingen.

I fråga om uppgift i allmän handling gäller sekretessen i högst fyrtio år. Om särskilda skäl föranleder det, får dock regeringen föreskriva att sekretessen *ska* gälla under längre tid.

Begäran att få ta del av handling som har upprättats av *den statliga lantmäterimyndigheten* eller Sjöfartsverket och som innehåller kart- eller flygbildmaterial av betydelse för totalförsvaret eller uppgift ur *myndighetens* geodetiska arkiv *ska*, vid tillämpningen av denna paragraf, prövas av *den myndighet* som har upprättat handlingen.

Denna lag träder i kraft den 1 september 2008.

¹ Lagen omtryckt 1992:1474.

² Senaste lydelse 1995:1410.

2.9 Förslag till lag om ändring i lagen (1984:531) om
1985 års folk- och bostadsräkning

Härigenom föreskrivs att i 21 § lagen (1984:531) om 1985 års folk- och bostadsräkning orden ”centralnämnden för fastighetsdata” ska bytas ut mot ”den statliga lantmäterimyndigheten”.

Denna lag träder i kraft den 1 september 2008.

2.10 Förslag till lag om ändring i lagen (1989:329) om en folk- och bostadsräkning år 1990

Härigenom föreskrivs att i 23 § lagen (1989:329) om en folk- och bostadsräkning år 1990 orden ”centralnämnden för fastighetsdata” ska bytas ut mot ”den statliga lantmäterimyndigheten”.

Denna lag träder i kraft den 1 september 2008.

2.11 Förslag till lag om ändring i lagen (1994:448) om pantbrevsregister

Härigenom föreskrivs i fråga om lagen (1994:448) om pantbrevsregister¹ dels att i 17, 18 och 20 a §§ ordet ”verket” ska bytas ut mot ”den statliga lantmäterimyndigheten”, dels att 1, 5–11, 12, 14, 15, 20 och 21 §§ ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

1 §²

Lantmäteriverket (verket) skall föra ett särskilt register över sådana inteckningar i fast egendom eller tomträtt för vilka det inte finns utfärdat något skriftligt pantbrev (pantbrevsregister).

Av 6 kap. 1 § jordabalken följer att registrering av en inteckning i pantbrevsregistret innebär att ett datapantbrev utfärdas.

Den statliga lantmäterimyndigheten ska föra ett särskilt register över sådana inteckningar i fast egendom eller tomträtt för vilka det inte finns utfärdat något skriftligt pantbrev (pantbrevsregister).

5 §³

På begäran av den som ger in en ansökan om inteckning till inskrivningsmyndigheten *skall verket* föra in en uppgift om inteckningen, om en sådan beviljas, i pantbrevsregistret. Om sökanden begär det, *skall verket* samtidigt föra in en uppgift om pantbrevshavare.

På begäran av den som ger in en ansökan om inteckning till inskrivningsmyndigheten *ska den statliga lantmäterimyndigheten* föra in en uppgift om inteckningen, om en sådan beviljas, i pantbrevsregistret. Om sökanden begär det, *ska den statliga lantmäterimyndigheten* samtidigt föra in en uppgift om pantbrevshavare.

Bestämmelserna i första stycket tillämpas även i samband med ansökningar om sådana inteckningsåtgärder som avses i 22 kap. 7–9 och 11 §§ jordabalken.

¹ Senaste lydelse av

17 § 2006:719,

18 § 2003:257,

20 § 1995:1414,

20 a § 2003:257.

² Senaste lydelse 1995:1414.

³ Senaste lydelse 2003:257.

6 §⁴

På begäran av en innehavare av ett skriftligt pantbrev *skall verket* föra in en uppgift om den inteckning som svarar mot pantbrevet i pantbrevsregistret. Om sökanden begär det, *skall verket* samtidigt föra in en uppgift om pantbrevshavare.

En inteckning får föras in i pantbrevsregistret enligt bestämmelserna i första stycket endast om det skriftliga pantbrevet har givits in till *verket*. I samband med införandet i registret *skall* pantbrevet förstöras.

Bestämmelserna i andra stycket gäller inte pantbrev som avses i 22 kap. 5 b § andra meningen jordabalken.

I fråga om inteckningar som har beviljats före den 1 januari 1972 gäller bestämmelserna i denna paragraf om pantbrev även sådana inteckningshandlingar som avses i 24 § lagen (1970:995) om införande av nya jordabalken. En sådan handling behöver dock inte förstöras om den förses med påskrift om att den inte längre medför någon rätt i den intecknade egendomen.

På begäran av en innehavare av ett skriftligt pantbrev *ska den statliga lantmäterimyndigheten* föra in en uppgift om den inteckning som svarar mot pantbrevet i pantbrevsregistret. Om sökanden begär det, *ska myndigheten* samtidigt föra in en uppgift om pantbrevshavare.

En inteckning får föras in i pantbrevsregistret enligt bestämmelserna i första stycket endast om det skriftliga pantbrevet har givits in till *den statliga lantmäterimyndigheten*. I samband med införandet i registret *ska* pantbrevet förstöras.

7 §⁵

Om pantbrevsregistret inte innehåller någon uppgift om pantbrevshavare, *skall verket* på begäran av den som enligt 4 § *skall* anses som pantbrevshavare föra in en uppgift om pantbrevshavare i registret.

Om pantbrevsregistret inte innehåller någon uppgift om pantbrevshavare, *ska den statliga lantmäterimyndigheten* på begäran av den som enligt 4 § *ska* anses som pantbrevshavare föra in en uppgift om pantbrevshavare i registret.

7 a §⁶

På begäran av den som är registrerad som pantbrevshavare *skall verket* ta bort uppgiften om pantbrevshavare från pantbrevsregistret.

På begäran av den som är registrerad som pantbrevshavare *ska den statliga lantmäterimyndigheten* ta bort uppgiften om pantbrevshavare från pantbrevsregistret.

⁴ Senaste lydelse 2003:257.

⁵ Senaste lydelse 2003:257.

⁶ Senaste lydelse 2003:257.

Om sökanden begär det, *skall verket* i samband med en åtgärd enligt första stycket föra in en ny uppgift om pantbrevshavare i registret.

Om sökanden begär det, *ska myndigheten* i samband med en åtgärd enligt första stycket föra in en ny uppgift om pantbrevshavare i registret.

8 §⁷

På begäran av den som är registrerad som pantbrevshavare eller som enligt 4 § *skall* anses som pantbrevshavare *skall verket* utfärda ett skriftligt pantbrev som svarar mot inteckningen. *Verket skall* också utfärda ett skriftligt pantbrev, om Kronofogdemyndigheten har utmätt pantbrevet hos den intecknade egendomens ägare och begär att ett skriftligt pantbrev *skall* utfärdas. I samband med att det skriftliga pantbrevet utfärdas *skall* inteckningen tas bort från pantbrevsregistret.

På begäran av den som är registrerad som pantbrevshavare eller som enligt 4 § *ska* anses som pantbrevshavare *ska den statliga lantmäterimyndigheten* utfärda ett skriftligt pantbrev som svarar mot inteckningen. *Den statliga lantmäterimyndigheten ska* också utfärda ett skriftligt pantbrev, om Kronofogdemyndigheten har utmätt pantbrevet hos den intecknade egendomens ägare och begär att ett skriftligt pantbrev *ska* utfärdas. I samband med att det skriftliga pantbrevet utfärdas *ska* inteckningen tas bort från pantbrevsregistret.

9 §⁸

Om en inteckning, som är införd i pantbrevsregistret, dödas eller blir utan verkan, *skall verket* ta bort inteckningen från registret. Om en inteckning blir utan verkan endast till viss del eller blir föremål för åtgärd som avses i 22 kap. 7–9 eller 11 § jordabalken, *skall* uppgift om detta föras in i pantbrevsregistret.

Om en inteckning, som är införd i pantbrevsregistret, dödas eller blir utan verkan, *ska den statliga lantmäterimyndigheten* ta bort inteckningen från registret. Om en inteckning blir utan verkan endast till viss del eller blir föremål för en åtgärd som avses i 22 kap. 7–9 eller 11 § jordabalken, *ska* uppgift om detta föras in i pantbrevsregistret.

10 §⁹

På begäran av den som är registrerad som pantbrevshavare eller som enligt 4 § *skall* anses som pantbrevshavare *skall verket* besluta att

På begäran av den som är registrerad som pantbrevshavare eller som enligt 4 § *ska* anses som pantbrevshavare *ska den statliga lantmäteri-*

⁷ Senaste lydelse 2006:719.

⁸ Senaste lydelse 1995:1414.

⁹ Senaste lydelse 2003:257.

inteckningen inte får tas bort från pantbrevsregistret enligt 8 §.

Ett beslut som avses i första stycket gäller till dess att inskrivningsmyndigheten har avslutat ett ärende enligt 22 kap. 7–11 §§ jordabalken. Om pantbrevshavaren begär det, får *verket* häva beslutet även dessförinnan.

myndigheten besluta att inteckningen inte får tas bort från pantbrevsregistret enligt 8 §.

Ett beslut som avses i första stycket gäller till dess att inskrivningsmyndigheten har avslutat ett ärende enligt 22 kap. 7–11 §§ jordabalken. Om pantbrevshavaren begär det, får *den statliga lantmäterimyndigheten* häva beslutet även dessförinnan.

11 §¹⁰

På begäran av Kronofogdemyndigheten *skall verket* besluta att sådana registreringsåtgärder som anges i 7–8 §§ inte får vidtas. Ett sådant beslut gäller till dess att något annat har förordnats.

På begäran av Kronofogdemyndigheten *ska den statliga lantmäterimyndigheten* besluta att sådana registreringsåtgärder som anges i 7–8 §§ inte får vidtas. Ett sådant beslut gäller till dess att något annat har förordnats.

12 §¹¹

En uppgift i pantbrevsregistret *skall* rättas, om uppgiften innehåller någon uppenbar oriktighet till följd av att *verket* eller någon annan har gjort sig skyldig till skrivfel, räknepel eller liknande förbiseende eller till följd av något tekniskt fel. Den vars rätt berörs *skall* ges tillfälle att yttra sig.

En uppgift i pantbrevsregistret *ska* rättas, om uppgiften innehåller någon uppenbar oriktighet till följd av att *den statliga lantmäterimyndigheten* eller någon annan har gjort sig skyldig till skrivfel, räknepel eller liknande förbiseende eller till följd av något tekniskt fel. Den vars rätt berörs *ska* ges tillfälle att yttra sig.

14 §¹²

Tillstånd att bli registrerad som pantbrevshavare meddelas av *verket*.

Vid tillståndsprövningen *skall verket* särskilt beakta

1. att sökanden har tillgång till den tekniska utrustning och den tekniska sakkunskap som fordras för pantbrevssystemets funktion,

Tillstånd att bli registrerad som pantbrevshavare meddelas av *den statliga lantmäterimyndigheten*.

Vid tillståndsprövningen *ska myndigheten* särskilt beakta

¹⁰ Senaste lydelse 2006:719.

¹¹ Senaste lydelse 1995:1414.

¹² Senaste lydelse 1995:1414.

2. att det finns tillfredsställande former för betalning av stämpelskatt, expeditionsavgifter och registreringsavgifter, och

3. att sökanden även i övrigt uppfyller de krav på lämplighet som bör ställas med hänsyn till pantbrevssystemets uppbyggnad och funktion.

15 §¹³

Tillstånd som avses i 14 § får återkallas om tillståndshavaren inte längre uppfyller de krav som anges i 14 § andra stycket.

När ett beslut om återkallelse av tillstånd har vunnit laga kraft, *skall verket* självmant vidta de åtgärder som anges i 8 §, såvida det inte finns något hinder mot detta enligt 10 eller 11 §.

När ett beslut om återkallelse av tillstånd har vunnit laga kraft, *skaden statliga lantmäterimyndigheten* självmant vidta de åtgärder som anges i 8 §, såvida det inte finns något hinder mot detta enligt 10 eller 11 §.

20 §¹⁴

Verkets beslut enligt denna lag får överklagas hos länsrätten.

Den statliga lantmäterimyndighetens beslut enligt denna lag får överklagas hos länsrätten.

21 §¹⁵

Tillfogas någon skada genom oriktig eller missvisande uppgift i pantbrevsregistret eller i annat fall genom fel i samband med uppläggning eller förande av registret, har *han* rätt till ersättning av staten, om det inte visas att felaktigheten beror på en omständighet utanför *verkets* kontroll vars följder *verket* inte skäligen kunde ha undvikit eller övervunnit.

Den som tillfogas skada genom oriktig eller missvisande uppgift i pantbrevsregistret eller i annat fall genom fel i samband med uppläggning eller förande av registret har rätt till ersättning av staten, om det inte visas att felaktigheten beror på en omständighet utanför *den statliga lantmäterimyndighetens* kontroll vars följder *myndigheten* inte skäligen kunde ha undvikit eller övervunnit.

Ersättningen enligt första stycket kan efter skälighet sättas ned eller falla bort, om vållande på den skadelidandes sida har medverkat till skadan.

Denna lag träder i kraft den 1 september 2008.

¹³ Senaste lydelse 1995:1414.

¹⁴ Senaste lydelse 1995:1414.

¹⁵ Senaste lydelse 1995:1414.

2.12 Förslag till lag om ändring i lagen (1995:1393) om kommunal lantmäterimyndighet

Härigenom föreskrivs att 3–8 §§ lagen (1995:1393) om kommunal lantmäterimyndighet ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

3 §

En kommun som vill inrätta en kommunal lantmäterimyndighet *skall* ge in en ansökan om tillstånd till *Lantmäteriverket*. Ansökan *skall* vara skriftlig och innehålla den utredning som behövs för ärendets prövning.

En kommun som vill inrätta en kommunal lantmäterimyndighet *ska* ge in en ansökan om tillstånd till *den statliga lantmäterimyndigheten*. Ansökan *ska* vara skriftlig och innehålla den utredning som behövs för ärendets prövning.

4 §

En kommunal lantmäterimyndighet *skall* börja sin verksamhet vid det årsskifte som infaller närmast efter det att ett år förflutit sedan tillståndet meddelades.

Om Lantmäteriverket medger det får verksamheten påbörjas tidigare än vad som framgår av första stycket.

En kommunal lantmäterimyndighet *ska* börja sin verksamhet vid det årsskifte som infaller närmast efter det att ett år förflutit sedan tillståndet meddelades.

Verksamheten får påbörjas tidigare än vad som framgår av första stycket, *om den statliga lantmäterimyndigheten i det enskilda fallet beslutar om det.*

5 §

Den kommunala lantmäterimyndigheten handlägger ärenden om fastighetsbildning, fastighetsbestämning och fastighetsregistrering inom kommunen. Till den statliga lantmäterimyndigheten *i länet skall* dock överlämnas

1. förrättningar som avses i 4 kap. 7 a § andra stycket fastighetsbildningslagen (1970:988),

2. förrättningar som avser flera lantmäterimyndigheters verksamhetsområden,

3. stora jord- och skogsbruksförrättningar som inte omfattar ny bebyggelse,

4. andra särskilda förrättningar som av kompetens- eller resursskäl inte bör handläggas hos myndigheten.

Beslut av den kommunala lantmäterimyndigheten att överlämna en förrättning får inte överklagas.

Den kommunala lantmäterimyndigheten handlägger ärenden om fastighetsbildning, fastighetsbestämning och fastighetsregistrering inom kommunen. Till den statliga lantmäterimyndigheten *ska* dock överlämnas

3. stora jord- och skogsbruksförrättningar som inte omfattar ny bebyggelse, *och*

6 §

Lantmäteriverket utövar tillsyn över verksamheten vid de kommunala lantmäterimyndigheterna.

Den statliga lantmäterimyndigheten utövar tillsyn över verksamheten vid de kommunala lantmäterimyndigheterna.

7 §

Om en kommun inte längre vill svara för verksamheten vid en kommunal lantmäterimyndighet, *skall* kommunen anmäla detta till *Lantmäteriverket*. Kommunens tillstånd upphör att gälla vid det årsskifte som infaller närmast efter det att ett år förflutit sedan anmälan kom in till *Lantmäteriverket*.

Om Lantmäteriverket medger det får verksamheten upphöra tidigare än vad som framgår av första stycket.

Om en kommun inte längre vill svara för verksamheten vid en kommunal lantmäterimyndighet, *ska* kommunen anmäla detta till *den statliga lantmäterimyndigheten*. Kommunens tillstånd upphör att gälla vid det årsskifte som infaller närmast efter det att ett år förflutit sedan anmälan kom in till *den statliga lantmäterimyndigheten*.

Verksamheten får upphöra tidigare än vad som framgår av första stycket, om den statliga lantmäterimyndigheten i det enskilda fallet beslutar om det.

8 §

Om verksamheten vid lantmäterimyndigheten inte uppfyller de förutsättningar som anges i 2 § eller om myndigheten i något väsentligt hänseende brister i sin myndighetsfunktion, får kommunens tillstånd återkallas av regeringen efter anmälan från *Lantmäteriverket*.

Om verksamheten vid *den kommunala lantmäterimyndigheten* inte uppfyller de förutsättningar som anges i 2 § eller om myndigheten i något väsentligt hänseende brister i sin myndighetsfunktion, får kommunens tillstånd återkallas av regeringen efter anmälan från *den statliga lantmäterimyndigheten*.

Denna lag träder i kraft den 1 september 2008.

2.13 Förslag till lag om upphävande av lagen (1995:1395)
om ny beteckning på Statens lantmäteriverk och
Centralnämnden för fastighetsdata

Härigenom föreskrivs att lagen (1995:1395) om ny beteckning på Statens lantmäteriverk och Centralnämnden för fastighetsdata ska upphöra att gälla vid utgången av augusti 2008.

2.14 Förslag till lag om upphävande av lagen (1995:1396) om ny beteckning på fastighetsbildningsmyndighet, fastighetsregistermyndighet och överlantmäteri- myndighet

Härigenom föreskrivs att lagen (1995:1396) om ny beteckning på fastighetsbildningsmyndighet, fastighetsregistermyndighet och överlantmäteri- myndighet ska upphöra att gälla vid utgången av augusti 2008.

2.15 Förslag till lag om ändring i lagen (1999:292) om avveckling av stadgad åborätt och landgille

Härigenom föreskrivs att 7 § lagen (1999:292) om avveckling av stadgad åborätt och landgille ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

7 §

Lantmäterimyndigheten i länet skall på begäran av Lantmäteriverket utreda vilken jord som är föremål för landgille och vem som är att anse som brukare av jorden. Vid utredning och redovisning skall i tillämpliga delar gälla vad som sägs om äganderättsutredningen i lagen (1971:1037) om äganderättsutredning och legalisering. Staten skall dock betala förrättningskostnader som avses i 2 kap. 6 § fjärde stycket fastighetsbildningslagen (1970:988). Brukaren skall anses ha framställt anspråk på äganderätt till den brukade egendomen. Motsvarar landgillejord inte hel registerfastighet skall fastigheten anses delad genom sämjedelning som är giltig.

Vid överklagande skall tillämpas 27 § lagen om äganderättsutredning och legalisering.

Den statliga lantmäterimyndigheten ska vid behov utreda vilken jord som är föremål för landgille och vem som är att anse som brukare av jorden. Vid utredning och redovisning ska i tillämpliga delar gälla det som sägs om äganderättsutredningen i lagen (1971:1037) om äganderättsutredning och legalisering. Staten ska dock betala förrättningskostnader som avses i 2 kap. 6 § fjärde stycket fastighetsbildningslagen (1970:988). Brukaren ska anses ha framställt anspråk på äganderätt till den brukade egendomen. Om landgillejord inte motsvarar en hel registerfastighet, ska fastigheten anses delad genom sämjedelning som är giltig.

Vid överklagande ska 27 § lagen om äganderättsutredning och legalisering tillämpas.

Denna lag träder i kraft den 1 september 2008.

2.16 Förslag till lag om ändring i lagen (2000:224) om fastighetsregister

Härigenom föreskrivs i fråga om lagen (2000:224) om fastighetsregister

dels att i 5 § ordet "Lantmäteriverket" ska bytas ut mot "Den statliga lantmäterimyndigheten",

dels att i 7, 8–10 och 12 §§ ordet "Lantmäteriverket" ska bytas ut mot "den statliga lantmäterimyndigheten",

dels att 6 § ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

6 §

Lantmäteriverket skall se till att det inte uppkommer otillbörligt intrång i registrerades personliga integritet eller risker från säkerhetssynpunkt. För dessa syften får *verket* i enskilda fall ställa upp ytterligare villkor utöver dem som anges i 7–10 §§.

Den statliga lantmäterimyndigheten ska se till att det inte uppkommer otillbörligt intrång i registrerades personliga integritet eller risker från säkerhetssynpunkt. För dessa syften får *myndigheten* i enskilda fall *besluta att* ytterligare villkor *ska gälla* utöver dem som anges i 7–10 §§.

Denna lag träder i kraft den 1 september 2008.

2.17 Förslag till lag om ändring i lagen (2006:378) om lägenhetsregister

Härigenom föreskrivs i fråga om lagen (2006:378) om lägenhetsregister
dels att i 2, 4 och 19 §§ samt punkterna 2, 3 och 7 i ikraftträdande- och övergångsbestämmelserna till lagen ordet "Lantmäteriverket" ska bytas ut mot "Den statliga lantmäterimyndigheten",

dels att i 9 § samt punkterna 4, 5, 10 och 11 i ikraftträdande- och övergångsbestämmelserna till lagen ordet "Lantmäteriverket" ska bytas ut mot "den statliga lantmäterimyndigheten",

dels att i punkten 5 i ikraftträdande- och övergångsbestämmelserna till lagen ordet "verket" ska bytas ut mot "myndigheten",

dels att 2 § ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

2 §

Lantmäteriverket skall för de ändamål som anges i 5 § föra ett lägenhetsregister.

Den statliga lantmäterimyndigheten ska för de ändamål som anges i 5 § föra ett lägenhetsregister.

Personuppgiftslagen (1998:204) gäller vid behandling av personuppgifter i lägenhetsregistret, om inte annat följer av denna lag eller föreskrifter som har meddelats med stöd av denna lag eller annars av 2 § personuppgiftslagen.

Denna lag träder i kraft den 1 september 2008.

3 Ärendet och dess beredning

Regeringen beslutade den 19 juni 2002 att en särskild utredare skulle tillkallas med uppgift bl.a. att lämna förslag till i vilka organisatoriska former olika delar av den lantmäterianknutna verksamheten lämpligen bör bedrivas (dir. 2002:86). Utredningen, som antog namnet Lantmäteriutredningen, har i betänkandet "Lantmäteriet – nya vägar för ökad samhällsnytta" (SOU 2003:111) redovisat överväganden och förslag för den statligt bedrivna lantmäteriverksamheten. Utredningens lagförslag återges i *bilaga 1*. Betänkandet har remissbehandlats. En förteckning över remissinstanserna finns i *bilaga 2*. En sammanställning av remissvaren finns tillgänglig i Miljödepartementet (dnr M2003/3613/H).

Förslagen i betänkandet behandlades i propositionen Lantmäteriverksamheten (prop. 2005/06:5). I den propositionen gjordes bedömningen att Lantmäteriverket och de 21 länsvisa lantmäterimyndigheterna bör sammanföras till en myndighet (prop. 2005/06:5 s. 22 f.). Riksdagen ställde sig bakom detta (bet. 2005/06:BoU4, rskr. 2005/06:51).

Regeringen avser att fullfölja sammanslagningen av de statliga lantmäterimyndigheterna till en myndighet. Sammanslagningen föranleder några lagändringar som behandlas i denna proposition.

I propositionen behandlas därutöver frågan om att sälja Kartförlaget, Kartcentrum och Kartbutiken vid det nuvarande Lantmäteriverket.

Lagrådet

De föreslagna lagändringarna är direkta konsekvenser av att den statliga lantmäteriverksamheten omorganiseras och är så enkla att Lagrådets hörande skulle sakna betydelse.

4 Lagändringar med anledning av det nya statliga lantmäteriet

Regeringens förslag: I bestämmelser där myndighetsnamnet "Lantmäteriverket" förekommer byts detta ut mot "den statliga lantmäteri-myndigheten". Där ordet "verket" förekommer som kortform för Lantmäteriverket byts ordet ut mot "den statliga lantmäterimyndigheten" eller "myndigheten". Lagtexten ändras så att den kommunala lantmäterimyndigheten skiljs från den statliga lantmäterimyndigheten och så att det framgår att det statliga lantmäteriet är en enda myndighet. Ordet "fastighetsbildningsmyndighet" byts ut mot "lantmäterimyndighet". Uttrycket "centralnämnden för fastighetsdata" byts ut mot "den statliga lantmäterimyndigheten". Två lagar om ny beteckning på myndigheter som ska ingå i den statliga lantmäterimyndigheten upphävs. Ändringarna träder i kraft den 1 september 2008.

Utredningens förslag: En särskild lag om ny beteckning på den statliga lantmäterimyndigheten av följande lydelse. ”Härigenom föreskrivs att bestämmelser i lag eller annan författning om lantmäterimyndigheten i länet efter utgången av år 2004 skall avse Lantmäteriverket.”

Remissinstanserna har inte haft någon synpunkt på den lagtekniska utformningen av förslaget.

Skälen för regeringens förslag: Den statliga lantmäteriverksamheten omfattar Lantmäteriverket och en lantmäterimyndighet i varje län. Denna organisation infördes den 1 januari 1996 (prop. 1993/94:214, bet. 1993/94:BoU19, rskr. 1993/94:375). Vid sidan om den statliga lantmäteriverksamheten finns det 38 kommunala lantmäterimyndigheter med ansvar för fastighetsbildning och fastighetsregistrering inom respektive kommun.

I propositionen Lantmäteriverksamheten (prop. 2005/06:5) gjordes bedömningen att Lantmäteriverket och de 21 lantmäterimyndigheterna i länen borde sammanföras till en myndighet men att den frågan också hörde samman med överföringen av huvudmannaskapet för inskrivningsverksamheten. En sådan överföring har nu föreslagits i regeringens proposition Den nya inskrivningsmyndigheten m.m. (prop. 2007/08:54).

Regeringen avser nu att fullfölja sammanföringen av de statliga lantmäterimyndigheterna till en myndighet. Sammanföringen ger en tydligare organisation, högre flexibilitet, bättre resursutnyttjande, bättre förutsättningar för effektivisering och kvalitetsutveckling av den regionala och lokala verksamheten samt bättre förutsättningar för enhetlighet i handläggningen och tillämpningen av regelverket.

Sammanföringen till en ny statlig lantmäterimyndighet föranleder ändringar i den lagtext där Lantmäteriverket nämns eller där lantmäterimyndigheterna i länen är särskilt utpekade. Några ändringar behövs också där texten inte avser den statliga lantmäterimyndigheten utan enbart de kommunala lantmäterimyndigheterna.

I lagtexten används ordet ”lantmäterimyndighet” när både en kommunal och regional lantmäterimyndighet träffas av bestämmelsen. I denna del behövs ingen ändring även om det i fortsättningen kommer att vara de kommunala lantmäterimyndigheterna och den sammanlagda statliga lantmäterimyndigheten som avses. Således kommer t.ex. bestämmelsen om direktåtkomst till pantbrevsregistret att omfatta både de kommunala lantmäterimyndigheterna och den statliga lantmäterimyndigheten (se 19 § lagen [1994:448] om pantbrevsregister). När det finns anledning att särskilt peka ut de kommunala lantmäterimyndigheterna används uttrycket ”kommunal lantmäterimyndighet”. I denna del behövs heller ingen ändring. På de ställen i lagtexten som är anpassad till att det finns flera statliga lantmäterimyndigheter, vilket oftast kommer till uttryck genom orden ”lantmäterimyndigheten i länet”, behöver dock lagtexten ändras med anledning av att det endast kommer att finnas en statlig lantmäterimyndighet.

En konsekvens av sammanföringen av det statliga lantmäteriet till en myndighet är att den uppföljning, kontroll och annan tillsyn som Lantmäteriverket utövar över lantmäterimyndigheterna i länen i fortsättningen kommer att ske inom den nya myndigheten, dvs. som ett led i den ordinarie ledningen och styrningen av myndigheten. Den statliga lantmäterimyndigheten ska även fortsättningsvis utöva tillsyn över de kommunala

lantmäterimyndigheterna. De lagändringar som föreslås i denna proposition har inte några ekonomiska eller andra konsekvenser. Prop. 2007/08:134

Ändringarna bör träda i kraft den 1 september 2008.

5 Avyttring av uppdragsverksamhet

Regeringens förslag: Riksdagen godkänner att Kartförlaget, Kartcentrum och Kartbutiken vid den statliga lantmäterimyndigheten säljs.

Utredningens förslag överensstämmer med regeringens. I betänkandet föreslogs att den statliga lantmäterimyndighetens uppdragsverksamhet bör upphöra inom bl.a. områdena fristående kartografisk verksamhet och direktförsäljning av kartor.

Remissinstanserna har till en övervägande del ställt sig positiva till utredningens förslag eller inte kommenterat frågan.

Skälen för regeringens förslag: I propositionen Lantmåteriverksamheten (prop. 2005/06:5) gjordes bedömningen att innehållet och inriktningen på den statliga lantmäterimyndighetens uppdragsverksamhet bör förtydligas och avgränsas. Den uppdragsverksamhet som bedrivs bör bl.a. ha anknytning till den grundläggande läges- och fastighetsanknutna informationen. Dessutom bör verksamheten inte lämpligare kunna bedrivas i annan form. För verksamhet där andra aktörer finns är det naturligt att den statliga lantmäterimyndigheten på sikt begränsar sin verksamhet. Riksdagen ställde sig bakom regeringens bedömning (bet. 2005/06:BoU4, rskr. 2005/06:51).

Regeringen bedömer i nuläget att de delar av den statliga lantmäterimyndighetens uppdragsverksamhet som omfattar Kartförlaget, Kartcentrum och Kartbutiken lämpligare bedrivs i annan form och bör därför avyttras.

6 Författningskommentar

Här kommenteras endast de paragrafer där ändringen inte redan är tillräckligt beskriven i allmänmotiveringen i avsnitt 4. Utöver det som där sägs görs några språkliga ändringar som inte heller behöver kommenteras här.

20 kap. 2 § miljöbalken

Fastighetsbildningsmyndighetsuppgifterna fullgörs i dag av lantmäterimyndigheterna. Ändringen hör samman med att lagen (1995:1396) om ny beteckning på fastighetsbildningsmyndighet, fastighetsregistermyndighet och överlantmäterimyndighet upphävs. I miljöbalksbestämmelsen byts därför ordet ”fastighetsbildningsmyndighet” ut mot ”lantmäterimyndighet”.

Enligt paragrafen får den statliga lantmäterimyndigheten uppdra åt en annan statlig eller kommunal myndighet med kompetens inom lantmäteriområdet att utföra vissa åtgärder. I praktiken handlar det om att kommuner ibland utför så kallade förrättningsförberedelser. Lagtexten ändras på så sätt att orden ”statlig eller kommunal” stryks.

25, 29 och 66 §§ lagen (1973:1150) om förvaltning av samfälligheter

I lagen (1973:1150) om förvaltning av samfälligheter är utgångspunkten att det ska finnas ett samfällighetsföreningsregister vid den statliga lantmäterimyndigheten i varje län. En samfällighetsförenings firma ska tydligt skilja sig från andra samfällighetsföreningsfirmor i samma län. Även om de statliga lantmäterimyndigheterna och Lantmäteriverket slås samman bör principerna för samfällighetsföreningsregistret bestå. Därför ändras lagtexten så att det framgår att en samfällighetsförening registreras hos den statliga lantmäterimyndigheten och att uppgifterna ska föras separat för varje län. Uppgifter om en samfällighetsförening ska föras i den del av registret som avser det län där föreningens styrelse har sitt säte. Lagtexten hindrar inte att den statliga lantmäterimyndigheten organiserar samfällighetsregistret som ett register eller flera separata register, så länge uppgifterna i registret eller registren förs åtskilt för varje län.

6 § lagen (1979:217) om allmän folk- och bostadsräkning år 1980

Eftersom lagen (1995:1395) om ny beteckning på Statens lantmäteriverk och Centralnämnden för fastighetsdata upphävs ändras paragrafen så att det direkt framgår att det är den statliga lantmäterimyndigheten som avses och inte Centralnämnden för fastighetsdata.

21 § lagen (1984:531) om 1985 års folk- och bostadsräkning

Eftersom lagen (1995:1395) om ny beteckning på Statens lantmäteriverk och Centralnämnden för fastighetsdata upphävs ändras paragrafen så att det direkt framgår att det är den statliga lantmäterimyndigheten som avses och inte Centralnämnden för fastighetsdata.

23 § lagen (1989:329) om en folk- och bostadsräkning år 1990

Eftersom lagen (1995:1395) om ny beteckning på Statens lantmäteriverk och Centralnämnden för fastighetsdata upphävs ändras paragrafen så att det direkt framgår att det är den statliga lantmäterimyndigheten som avses och inte Centralnämnden för fastighetsdata.

Lagen om upphävande av lagen (1995:1395) om ny beteckning på Statens lantmäteriverk och Centralnämnden för fastighetsdata

I lagen (1995:1395) om ny beteckning på Statens lantmäteriverk och Centralnämnden för fastighetsdata anges att bestämmelser i lag eller annan författning där de gamla myndighetsbeteckningarna används ska avse lantmäterimyndigheten respektive Lantmäteriverket. ”Statens lantmäteriverk” förekommer inte längre i lagtext. Där ”Centralnämnden för fas-

tighetsdata” fortfarande förekommer i lagtext ändras det till ”den statliga lantmäterimyndigheten”. Den särskilda lagen om ny beteckning kan därför upphävas. Prop. 2007/08:134

Lagen om upphävande av lagen (1995:1396) om ny beteckning på fastighetsbildningsmyndighet, fastighetsregistermyndighet och överlantmäterimyndighet

I lagen (1995:1396) om ny beteckning på fastighetsbildningsmyndighet, fastighetsregistermyndighet och överlantmäterimyndighet anges att bestämmelser i lag eller annan författning där de gamla myndighetsbeteckningarna används ska avse lantmäterimyndigheten respektive Lantmäteriverket. Endast ordet fastighetsbildningsmyndighet förekommer fortfarande i gällande lagtext och ändras nu till den statliga lantmäterimyndigheten. Den särskilda lagen om ny beteckning kan därför upphävas.

7 § lagen (1999:292) om avveckling av stadgad åborätt och landgille

I paragrafen sägs att lantmäterimyndigheten i länet på begäran av Lantmäteriverket ska utreda vilken jord som är föremål för landgille och vem som är att anse som brukare av jorden. På grund av sammanslagningen av de statliga lantmäterimyndigheterna i länen och Lantmäteriverket ändras paragrafen så att utredningsskyldigheten gäller den statliga lantmäterimyndigheten. En följd av sammanslagningen är också att uttrycket ”på begäran av” byts ut mot ”vid behov”.

Utredningens lagförslag

Lag om ny beteckning på den statliga lantmäterimyndigheten

Härigenom föreskrivs att bestämmelser i lag eller annan författning om lantmäterimyndigheten i länet efter utgången av år 2004 skall avse Lantmäteriverket.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2005.

Förteckning över remissinstanserna

Svea hovrätt, Norrtälje tingsrätt, Mora tingsrätt, Eksjö tingsrätt, Hässleholms tingsrätt, Malmö tingsrätt, Uddevalla tingsrätt, Gävle tingsrätt, Ångermanlands tingsrätt, Skellefteå tingsrätt, Kammarrätten i Jönköping, Domstolsverket, Valmyndigheten, Försvarmakten, Krisberedskapsmyndigheten, Statens räddningsverk, Statens fastighetsverk, Ekonomistyrningsverket, Riksskatteverket, Datainspektionen, Kammarkollegiet, Statskontoret, Statistiska centralbyrån, Länsstyrelsen i Östergötlands län, Länsstyrelsen i Kronobergs län, Länsstyrelsen i Dalarnas län, Länsstyrelsen i Norrbottens län, Statens Bostadsfinansieringsaktiebolag, Kungliga Tekniska högskolan, Högskolan i Gävle, Lunds universitet, Fiskeriverket, Riksarkivet, Språk- och folkminnesinstitutet, Riksantikvarieämbetet, Naturvårdsverket, Statens geotekniska institut, Sveriges meteorologiska och hydrologiska institut, Boverket, Lantmäteriverket, Swedescurvey AB, Banverket, Vägverket, Sjöfartsverket, Luftfartsverket, Konkurrensverket, Sveriges geologiska undersökning, Skogsstyrelsen, Posten AB, Svenska rymdaktiebolaget, TeliaSonera AB, Vattenfall AB, Stockholms kommun, Vallentuna kommun, Karlskrona kommun, Malmö kommun, Essunga kommun, Göteborgs kommun, Stenungsunds kommun, Åmåls kommun, Karlstads kommun, Västerås kommun, Mora kommun, Ockelbo kommun, Sundsvalls kommun, Skellefteå kommun, Arvidsjaurs kommun, Kiruna kommun, Region Skåne, Svenska Kommunförbundet, Kartografiska sällskapet, Sveriges Advokatsamfund, Svenskt Näringsliv, Företagarnas riksorganisation, Lantbrukarnas Riksförbund, Sveriges Försäkringsförbund, Svenska Bankföreningen, Akademibokhandelsgruppen, Cartesia Informationsteknik AB, Charta AB, Decerno AB, Eniro Sverige AB, ESRI Sweden AB, Fastighetsmäklarförbundet, Fastighetsägarna Sverige, Finansbolagens förening, Kartteknisk intresseförening, Kordab International AB, LandFocus AB, Liber AB, MapInfo Limited, Mäklarsamfundet, Mätcenter AB, SchlumbergerSema Infodata AB, Skogsindustrierna, STANLI, Sweco Position AB, Svenska kommunaltekniska föreningen, Sveriges Byggindustrier, Sveriges domareförbund, Sveriges kart- och mätningstekniska förening, Sveriges Lantmätareförening, Sveriges orienteringsförbund, T-Kartor Sweden AB, Utvecklingsrådet för landskapsinformation, Villaägarnas Riksförbund, WSP Sverige AB.

Miljödepartementet

Utdrag ur protokoll vid regeringssammanträde den 3 april 2008

Närvarande: Vice statsministern Olofsson, ordförande, och statsråden Odell, Ask, Husmark Pehrsson, Leijonborg, Torstensson, Carlgren, Hägglund, Björklund, Carlsson, Littorin, Borg, Malmström, Sabuni, Billström, Adelson Liljeroth, Björling.

Föredragande: Carlgren

Regeringen beslutar proposition 2007/08:134 Den nya statliga lantmäterimyndigheten.

Rättsdatablad

Författningsrubrik	Bestämmelser som inför, ändrar, upphäver eller upprepar ett normgivningsbemyndigande	Celexnummer för bakomliggande EG-regler
--------------------	--	---

Lag om ändring i sekretesslagen (1980:199)	2 kap. 2 §	
--	------------	--

Lag om ändring i lagen (1994:448) om pantbrevsregister	17 §	
--	------	--